

JERZY WŁADYSŁAW GIEDROYĆ

120. rocznica urodzin
twórcy paryskiej
„Kultury”

JERZY WŁADYSŁAW GIEDROYĆ urodził się 27 lipca 1906 roku w Mińsku, pod zaborem rosyjskim, w rodzinie księżęcej. Zmarł 14 września 2000 roku w Maisons-Laffitte). Polski prawnik, wydawca, publicysta, polityk i działacz emigracyjny, założyciel wydawnictwa Instytut Literacki (1946), wydawca miesięcznika „Kultura” (1947) i kwartalnika „Zeszyty Historyczne” (1962); epistolograf. W dwudziestoleciu międzywojennym związany był z obozem młodokonserwatystów. Krytycznie patrząc na stosunki panujące w Polsce po 1989 roku, odmówił przyjęcia Orderu Orła Białego. Kształcił się w Moskwie, Mińsku, a następnie w Warszawie. W młodości związał się z takimi czasopismami jak: „Myśl Mocarstwowa”, „Bunt Młodych” i „Polityka”. Ich tytuły odzwierciedlały jego aktualne poglądy i ich ewolucję. Przed II wojną światową pracował w kilku ministerstwach, a po jej wybuchu przedostał się do Rumunii. Później trafił do 2. Korpusu Polskiego, gdzie redagował pismo „Orzeł Biały”, które było skierowane do polskich żołnierzy dla pokrzepienia serc.

W swojej francuskiej siedzibie Maisons-Laffite skupił grono znakomitych pisarzy i myślicieli, którzy dzielili się swoją wizją Polski i regionu środkowowschodniego. Instytut był symbolem niezależnej myśli i wyrastał poza tradycyjne rozumienie emigracji. Zostawił przesłanie, aby nie bać się podejmowania nawet najtrudniejszych tematów, ponieważ tylko w ten sposób można zerwać z upiorami przeszłości.

Źródło: https://pl.wikipedia.org/wiki/Jerzy_Giedroyc

JERZY WŁADYSŁAW GIEDROYĆ W ZBIORACH PUBLICZNEJ BIBLIOTEKI PEDAGOGICZNEJ RODN „WOM” W CZĘSTOCHOWIE:

- Autobiografia na cztery ręce / Jerzy Giedroyc ; oprac. i postłowiem opatrzył Krzysztof Pomian. - Wyd. 2 uzup. - Kraków : Czytelnik, 1996.
- Giedroyc i "Kultura" / Andrzej Stanisław Kowalczyk. - Wrocław : Wydaw. Dolnośląskie, 1999.
- Jerzy Giedroyc : redaktor, polityk, człowiek / zebrał, do dr. przygot. i wstępem poprzedził Krzysztof Pomian ; aut. Ewa Berberyusz [et al.] ; Towarzystwo Opieki nad Archiwum Instytutu Literackiego w Paryżu. - Lublin : Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2001.
- Korespondencja olbrzymów / Maciej Mazurek. // Polonistyka. - 2003, nr 1, s. 53-54.
- Księstwo w Maisons-Laffitte : rzeczywistość i legenda paryskiej "Kultury" / Dorota Dawid ; Uniwersytet Jagielloński. Instytut Filologii Polskiej. - Kraków : Oficyna Wydaw. Impuls, 2000.
- Kultura : szkice, opowiadania, sprawozdania / Instytut Literacki ; [red. Jerzy Giedroyc]. - Paryż : Instytut Literacki, 1990.
- Na osobnej wyspie czy wśród innych narodów : o historii Polski i o swoich zainteresowaniach historią, o polskich historykach i politykach (...) / Jerzy Giedroyc ; rozm. Andrzej Chrzanowski. // Wiadomości Historyczne. - 1997, nr 1, s. 1-7.
- Poetka i książkę / Manuela Gretkowska. - Kraków : Znak Litera Nova - Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 2018.
- Ukraina, Polska, świat : wybór reportaży i artykułów / Bohdan Osadczuk ; wybór i przedmowa Andrzej Stanisław Kowalczyk ; wstęp Jerzy Giedroyc, Czesław Miłosz. - Sejny : Fundacja Pogranicze, 2000.

MATERIAŁY FILMOWE – JERZY GIEDROYĆ

- [Jerzy Giedroyc i „Kultura” paryska](#). Rozmowa ze Sławomirem Łukasiewiczem profesorem KUL [online]. [dostęp 21.01.2026]
- [Jerzy Giedroyc w dziale Kultura Polonijnej Agencji Informacyjnej](#). Muzeum Historii Polski [online]. [dostęp 21.01.2026]
- [Kim był Jerzy Giedroyc?](#) Cz. 1. Muzeum Historii Polski w Warszawie [online]. [dostęp 22.01.2026]
- [Kim był Jerzy Giedroyc?](#) Cz. 2. Muzeum Historii Polski w Warszawie [online]. [dostęp 22.01.2026]

- [Jerzy Giedroyc. Magiczna siła słowa](#)

Iryna Szatochina [online]. [dostęp 22.01.2026]

- [Jerzy Giedroyc: polityka i wizja Europy](#). Polska bez Lwowa i Wilna, ale z Ziemiemi Zachodnimi. Jerzy Zalewski - Wytwórnia Filmów Niepotrzebnych [online]. [dostęp 22.01.2026]

- [Ostatnie lato w Maisons–Laffitte. Jerzy Giedroyc i paryska "Kultura"](#)

[rozmowy z Jerzym Giedroyciem]. Polskie Radio [online]. [dostęp 22.01.2026]

- [Polska Jerzego Giedroycia - między marzeniem a rzeczywistością](#)

Wykład prof. Sławomira M. Nowinowskiego . Konferencja „Rozmowy o Kulturze”.

Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego [online]. [dostęp 22.01.2026]

MATERIAŁY EDUKACYJNE – JERZY GIEDROYĆ

- [Głos z oddali. O Jerzym Giedroyciu i paryskiej „Kulturze”](#)

Język polski - Liceum ogólnokształcące i technikum. Tekst: Monika Spławska-Murmyło;
Zintegrowana Platforma Edukacyjna [online]. [dostęp 22.01.2026]

- [Prasa emigracyjna – paryska „Kultura”](#)

Wiedza o społeczeństwie - Liceum ogólnokształcące i technikum.

Zintegrowana Platforma Edukacyjna [online]. [dostęp 22.01.2026]